

Projekt

z dnia 29 maja 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA TARNOBRZEGA**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Tarnobrzega”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609) o samorządzie gminnym oraz uchwały Nr LII/540/2021 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie ustanowienia tytułów honorowych: „Honorowy Obywatel Miasta Tarnobrzega” oraz „Zasłużony dla Miasta Tarnobrzega” oraz regulaminu ich nadawania i pozbawiania, a także wniosku Przewodniczącego Rady Miasta Tarnobrzega uchwała się, co następuje:

- § 1. Nadaje się pośmiertnie tytuł „Zasłużony dla Miasta Tarnobrzega” Panu Janowi Rawskiemu.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnobrzega.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Norbert Mastalerz

Uzasadnienie

W dniu 28 maja 2024 r. wpłynął wniosek od Przewodniczącego Rady Miasta Norberta Mastalerza w sprawie nadania pośmiertnie tytułu „Zasłużony dla Miasta Tarnobrzega” Panu Janowi Rawskiemu. Zgodnie z regulaminem nadawania honorowych tytułów wniosek ten został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Oświaty, Kultury i Sportu oraz Komisję Zdrowia, Rodziny i Środowiska.

Jan Rawski urodzony 23 czerwca 1932 na Wołyniu pochodził z zasłużonego dla Tarnobrzega rodu Rawskich. Jego ojciec, kawaler Orderu Virtuti Militari za wojnę polsko-bolszewicką, był bohaterem dwóch wojen światowych i lokalnym patriotą głęboko zaangażowanym w sprawy Tarnobrzega.

Jan Rawski całe swoje dzieciństwo spędził w Tarnobrzegu. Podczas okupacji w domu jego rodziców okrywał się słynny przedwojenny piłkarz, a zarazem wysokiej rangi oficer Armii Krajowej - Henryk Reyman. Sam mały Jan był uważnym obserwatorem otoczenia i świadkiem wielu niemieckich zbrodni.

Po odkryciu złóż siarki w rejonie Tarnobrzega, Jan Rawski podjął pracę w przemyśle siarkowym. Był świadkiem wbicia pierwszej, symbolicznej łopaty w kopalni siarki w Piasecznie, potem uczestniczył w tworzeniu Tarnobrzeskiego Zagłębia Siarkowego.

Przedstawiany do pośmiertnego uhonorowania tytułem „Zasłużony dla Miasta Tarnobrzega” Jan Rawski był również niestrudzonym kustoszem i popularyzatorem lokalnej historii. Doprowadził do wydania w formie książkowej monografii Miechocina autorstwa swojego ojca Józefa Rawskiego i wuja, Wojciecha Rawskiego, a także pamiętników ojca dotyczących m.in. odzyskiwania niepodległości w 1918 roku w Tarnobrzegu i powstania tzw. Republiki Tarnobrzeskiej.

Sam Jan Rawski również przyczynił się do odkrywania białych plam lokalnej historii. Bazując na wspomnieniach z dzieciństwa współpracował z Instytutem Pamięci Narodowej przy poszukiwaniu miejsc kaźni Polaków i Żydów rozstrzeliwanych w Tarnobrzegu - to on wskazał prokuratorom IPN, gdzie Niemcy dokonywali egzekucji m.in. przy ul. Wiślniej, a także w sąsiedztwie tarnobrzeskiego cmentarza parafialnego. Jego informacje pozwoliły ustalić prokuratorom z Biura Identyfikacji i Poszukiwań IPN miejsce i okoliczności śmierci lewicującego konspiratora z okresu II wojny światowej Karola Janeczki. Dzięki jego pomocy udało się ustalić także losy jednej z najbardziej złowrogich postaci z czasów okupacji Tarnobrzega - volksdeutscha Leona Dziadosza, odpowiedzialnego za śmierć wielu mieszkańców miasta (m.in. słynnego malarza Mariana Ruzamskiego).

Jan Rawski publikował artykuły wspomnieniowe na łamach „Dzikovii” i „Tygodnika Nadwiślańskiego”, był także inspiratorem powstania wielu artykułów historycznych dotyczących dziejów Tarnobrzega. Nie ograniczał się tylko do tematyki wojennej, walczył o oddanie należnego szacunku pionierom, którzy budowali przemysł siarkowy w Polsce. Właśnie w tej roli współpracował przy produkcji filmu "Siarkobiografia", w którym zresztą sam wystąpił. Była także przez lata kronikarzem parafii pw. Chrystusa Króla w Tarnobrzegu i środowisk kresowych.

Jan Rawski chętnie udostępniał badaczom swoje zbiory pamiątek, dokumentów, nagrań i zdjęć. Obdarowywał nimi także muzea i instytucje kulturalne - m.in. Muzeum Armii Krajowej w Krakowie, Muzeum Historyczne Miasta Tarnobrzega, Muzeum Polskiego Przemysłu Siarkowego i Miejską Bibliotekę Publiczną.

Pomimo złego stanu zdrowia, ze swoim wrodzonym taktem i wysoką kulturą, pozostał aktywny w działaniach mających na celu utrwalanie historii Tarnobrzega, dosłownie do ostatniego dnia życia. Zmarł 18 listopada 2020 roku, w wieku 88 lat.